



## CONSILIUL SUPERIOR AL PROCURORILOR

Republica Moldova, municipiul Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 73  
website: [www.csp.md](http://www.csp.md) tel: (+373) 022-828-501 e-mail: [aparat@csp.md](mailto:aparat@csp.md)



22 martie 2024 nr.5/1-01d/24-643

**Doamnei Veronica ROȘCA**  
**Președintele Comisiei juridice,**  
**numiri și imunități a Parlamentului**

**Stimată doamnă Roșca,**

Vă prezentăm *infra*, opinia elaborată de către membrii-procurori din cadrul Consiliului Superior al Procurorilor, desemnați în grupul de lucru pe platforma Comisiei parlamentare, aferent proiectului de Lege cu privire la sistemul judecătoresc anticorupție și modificarea unor acte normative nr.275/2023.

*Anexă: potrivit textului, pe 4 file.*

**Cu respect,**

**Președinte al Consiliului  
Superior al Procurorilor**

*semnat*

**Dumitru OBADĂ**

OPINIA exprimată de către membrii Consiliului Superior al Procurorilor aferent proiectului de lege privind sistemul judecătoresc anticorupție și modificarea unor acte normative (nr.275 din 28.07.2023) expusă în tabel, după cum urmează:

| <i>Prevederi din proiectul de lege<br/>nr.275 din 28.07.2023</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | <i>Obiecții/<br/>Propuneri de modificare</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><b>Articolul 5. Competența Judecătoriei Anticorupție</b></p> <p>(2) Controlul judiciar asupra acțiunilor procesuale efectuate de către procurorii pe cauzele ce țin de competența Judecătoriei Anticorupție ține de competența judecătorului de instrucție din cadrul Judecătoriei Anticorupție.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | <p>Prevederile alin.(2), care face referire la <i>acțiunile procesuale efectuate de procurori</i> urmează a fi corelate cu cele propuse de autor pentru completarea art.41 cu alin.(2) din Codul de procedură penală, care se referă la <i>controlul judecătoresc în cursul urmăririi penale</i>, din perspectiva în care obiectul de reglementare al art.41 din legea procesual penală este controlul judecătoresc efectuat de judecătorul de instrucție în cursul urmăririi penale.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <p><b>Articolul 10. Criteriile de selecție a judecătorilor Judecătoriei Anticorupție și ai Colegiului anticorupție al Curții de Apel Chișinău</b></p> <p>(1) La funcția de judecător al Judecătoriei Anticorupție poate candida persoana care îndeplinește cumulativ următoarele condiții:</p> <p>a) are cel puțin 5 ani efectiv lucrați în calitate de judecător în Republica Moldova sau în străinătate, inclusiv în cadrul unor instanțe internaționale, sau are o experiență profesională de cel puțin 10 ani în domeniul dreptului, obținută în Republica Moldova sau în străinătate, inclusiv în cadrul unor organizații internaționale, dintre care cel puțin 5 ani în funcția de procuror, avocat sau ofițer de urmărire penală, cu excepțiile prevăzute de prezenta lege;</p> | <p>Statutul judecătorilor este consfințit la nivel constituțional și în considerarea prevederilor art.116 alin.(5) din Constituție, deciziile privind numirea judecătorilor și cariera acestora trebuie să fie adoptate în baza unor criterii obiective, bazate pe merit, și a unei proceduri transparente, în condițiile legii.</p> <p>Prin urmare, considerăm imperioasă necesitatea existenței cadrului normativ infraconstituțional aferent statutului judecătorilor care să corespundă standardelor calității legii.</p> <p>Din aceste raționamente, găsim sintagmele „<i>în străinătate</i>”, „<i>instanțe internaționale</i>”, „<i>organizații internaționale</i>” ca fiind abstracte. Or, nefiind definite în mod cert și exhaustiv, exclud posibilitatea raportării situației de fapt la cerințele înaintate. În context, nici nu este clar ce presupun <i>in concreto</i> acestea, astfel, în măsura în care norma nu este previzibilă, sunt create riscuri de interpretare arbitrară.</p> <p>În egală măsură, menționăm că criteriile de selecție a judecătorilor instanțelor anticorupție trebuie să fie în concordanță cu cele stabilite pentru funcția judecător, reglementate, într-un mod expres și exhaustiv, în art.6 din Legea nr.544/1995 cu privire la statutul judecătorului.</p> <p>Mai mult, din analiza sistemică a prevederilor proiectului nu se deduce obligația candidatului la funcția de judecător în instanțele anticorupție de a deține cetățenia Republicii Moldova sau de a cunoaște limba română, condiții considerate <i>per se</i> necesare a fi întrunite de o persoană care aspiră la funcția de judecător în instanțele naționale.</p> <p>Totodată, sugerăm excluderea experienței de ofițer de urmărire penală ca fiind relevantă pentru accederea în funcția de magistrat anticorupție, din perspectiva nivelului de pregătire profesional, cât și profilului</p> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | <p>competențelor legale diferite atribuite funcțiilor în speță.</p> <p>În contextul expus, considerăm judicioasă includerea funcției de asistent judiciar, ca fiind în măsură să corespundă profilului judecătorului anticorupție, având în vedere spectrul atribuțiilor funcționale prescrise și exercitate în cadrul procesului de înfăptuire a justiției.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <p><b>Articolul 10.</b></p> <p>(3) La funcția de judecător al Colegiului anticorupție al Curții de Apel Chișinău poate candida persoana care are cel puțin 6 ani efectiv lucrați în calitate de judecător în Republica Moldova sau în străinătate, inclusiv în cadrul unor instanțe internaționale, sau are o experiență profesională de cel puțin 12 ani în domeniul dreptului, obținută în Republica Moldova sau în străinătate, inclusiv în cadrul unor organizații internaționale, dintre care cel puțin 6 ani în funcția de procuror, avocat sau ofițer de urmărire penală, cu excepțiile prevăzute de prezenta lege. Prevederile alin. (1) lit. b) lit. c) și ale alin. (2) se aplică în mod corespunzător și judecătorilor Colegiului anticorupție al Curții de Apel Chișinău</p> | <p>Obiecțiile și propunerile expuse pentru art.10 alin.(1) sunt valabile și pentru alin.(3)</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <p><b>Articolul 10.</b></p> <p>(4) Nu pot candida la funcțiile de judecător al Judecătoriei Anticorupție sau de judecător al Colegiului anticorupție al Curții de Apel Chișinău persoanele care în ultimii 7 ani au activat în funcția de procuror în Procuratura Anticorupție din Republica Moldova</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | <p>Propunem excluderea alin.(4) din considerentul conținutului vag, care ar putea crea premise pentru eventuale interpretări abuzive și discriminatorii, din perspectiva în care doar funcția de procuror în Procuratura Anticorupție, în viziunea autorului proiectului, este necondiționat incompatibilă cu cea de judecător în instanțele anticorupție de referință.</p> <p>În ipoteza păstrării dispoziției în speță, este necesară clarificarea aspectelor aferente termenelor stabilite, or termenul de 7 ani se referă la perioada de timp scursă până la momentul accederii în funcție, nu și la termenul efectiv lucrat de procuror în Procuratura Anticorupție, care ar putea constitui obstacol în a candida la funcțiile respective.</p> <p>Autorul a omis să reglementeze, într-un mod distinct, perioada de timp în care procurorul a activat efectiv în Procuratura Anticorupție, considerată suficientă pentru a compromite și a pune la îndoială imparțialitatea și deciziile acestuia. Astfel, din redacția normei în speță, se deduce că procurorul care a activat și măcar o zi/săptămână/lună nu va putea candida la funcția respectivă.</p> <p>De asemenea, fără o specificare expresă, s-ar înțelege că restricția în cauză este opozabilă și procurorilor delegați în Procuratura Anticorupție, nu doar la cei care <i>de facto</i> au exercitat o funcție permanentă în subdiviziunea</p> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | <p>specializată a Procuraturii de referință, ceea ce considerăm că este nejustificat.</p> <p>Menționăm că, nota informativă a proiectului de lege este deficitară în partea ce se referă la raționamentele juridice invocate de autor în susținerea propunerilor în speță.</p>                                                                                                                                                                                                       |
| <p><b>Art. IV. - Codul de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122/2003</b> (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr. 248–251, art. 699), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p><b>Articolul 29</b> se completează cu alineatul (2<sup>1</sup>) cu următorul cuprins:</p> <p>„(2<sup>1</sup>) În cauzele penale care au fost trimise în instanța de judecată de către Procuratura Anticorupție justiția se îndeplinește de către Judecătoria Anticorupție.”</p> | <p>Apreciam că în dispoziția alin.(2<sup>1</sup>) este inoportună trimiterea la competența instituțională a <u>Procuraturii Anticorupție</u>, care ar putea crea deficiențe în aplicarea în practică a acesteia, de aceea propunem înserarea competenței materiale, astfel după cum este specificat în art.36<sup>1</sup> alin.(1) din proiect (pe categorii de infracțiuni, cu luarea în considerație a prevederilor art.269 și 270<sup>1</sup> din Codul de procedură penală).</p> |
| <p><b>Se completează cu articolul 36<sup>1</sup> cu următorul cuprins:</b></p> <p>(2) Judecătoria Anticorupție judecă în primă instanță cauzele penale trimise în instanța de judecată de către Procuratura Anticorupție, demersurile și plângerile împotriva hotărârilor și acțiunilor procurorului în Procuratura Anticorupție, asigură controlul judecătoresc în cursul urmăririi penale și altor chestiuni date prin lege în competența sa.</p>                                                                      | <p>În viziunea noastră, specificarea cauzelor penale trimise în instanța de judecată <u>de către Procuratura Anticorupție</u>, este una restrictivă nejustificat, deoarece prin trimiterea dată sunt exceptate cauzele penale în care urmărirea penală a fost exercitată de alte organe de urmărire penală, iar conducerea urmăririi penale a fost efectuată de PCCOCS sau Procuraturile Teritoriale.</p>                                                                            |
| <p><b>La articolul 38:</b></p> <p>alineatul unic devine alineatul (1);</p> <p>articolul se completează cu alineatul (2) cu următorul cuprins:</p> <p>„(2) Apelurile și recursurile împotriva hotărârilor pronunțate în prima instanță de Judecătoria Anticorupție se judecă de Colegiul anticorupție al Curții de Apel Chișinău.”</p>                                                                                                                                                                                    | <p>Opinăm despre necesitatea revizuirii redacției dispoziției alin.(2), sub aspectul precizării care procurori vor participa la susținerea apelurilor și recursurilor, din moment ce procurorii din Procuratura Anticorupție participă pe asemenea cazuri în instanțele de toate nivelele, pe când la susținerea apelurilor și recursurilor la Curtea de Apel, participă procurorii din Procuratura de circumscripție.</p>                                                           |
| <p><b>La articolul 41:</b></p> <p>alineatul unic devine alineatul (1);</p> <p>articolul se completează cu alineatul (2) cu următorul cuprins:</p> <p>„(2) Judecătorul de instrucție din cadrul Judecătoriei Anticorupție asigură controlul judecătoresc în cursul urmăririi penale pe cauzele penale de competența Procuraturii Anticorupție.”</p>                                                                                                                                                                       | <p>Menținem obiecțiile expuse pentru norma de la art.36<sup>1</sup> alin.(2) din proiect.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <p><b>Articolul 22.</b> Intrarea în vigoare</p> <p>.....</p> <p>(3) De la data începerii efective a activității Judecătoriei Anticorupție, cauzele atribuite în competența Judecătoriei Anticorupție care ținau de competența instanțelor judecătorești de drept comun se vor trimite la Judecătoria Anticorupție.</p>                                                                                                                                                                                                   | <p>Art. 22 alin. (1) – considerăm că cuvântul „efectiv” urmează a fi exclus, deoarece poate fi interpretat ca o acțiune ce depinde de niște factori determinanți sau în circumstanțe ce se pot referi la o componentă deplină.</p> <p>Art. 22 alin.(2) – expresia „își va începe efectiv activitatea” considerăm că trebuie să fie înlocuită cu expresia „se consideră funcțională”. Marja de cel puțin 5 judecători se apreciază ca insuficientă întrucât reprezintă</p>            |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>(4) În termen de o lună de la data începerii efective a activității Judecătoriei Anticorupție, cauzele atribuite în competența Judecătoriei Anticorupție trimise judecătorilor de drept comun pentru examinare până la intrarea în vigoare a prezentei legi se transmit Judecătoriei Anticorupție, dacă instanța de drept comun nu a început cercetarea judecătorească în cauzele penale sau nu a finalizat examinarea cauzei în fond în dosarele ce țin de actele și cererile Autorității Naționale de Integritate.</p> <p>(5) Cauzele atribuite în competența Judecătoriei Anticorupție în care judecătoria de drept comun a început cercetarea judecătorească sau nu a finalizat examinarea cauzei în fond continuă să fie examinate și soluționate de către instanța de drept comun în termen de 3 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi. Dacă, în termen de 3 luni, nu a fost pronunțat niciun act judecătoresc de dispoziție, cauzele se transmit, în termen de 10 zile, spre examinare Judecătoriei Anticorupție.</p> | <p>numai 30% din statele de personal (unde sunt necesare de completat funcțiile de președinte și judecători de instrucție), astfel că cel puțin 7 judecători sunt necesari pentru apropierea de marja de 50%.</p> <p>Art. 22 alineatele (3)-(5) – necesită a fi comasate într-un singur alineat pentru maximă claritate și mod de aplicare a procedurii și termenilor de acționare. Este de reținut că numărul inițial redus de judecători și încărcarea cu un volum considerabil de cauze penale mai vechi tergiversate de alte instanțe, poate fi blocată eficiența și celeritatea în gestionarea cauzelor recepționate conform competenței.</p> <p><i>“În termen de o lună de la data începerii efective a activității Judecătoriei Anticorupție în componentă deplină, cauzele penale atribuite în competență Judecătoriei Anticorupție trimise judecătorilor de drept comun pentru examinare până la intrarea în vigoare a prezentei legi, se transmit Judecătoriei Anticorupție, dacă instanța de drept comun nu a început cercetarea judecătorească în cauzele penale sau nu a finalizat examinarea cauzei în fond în dosarele ce țin de actele și cererile Autorității Naționale de Integritate.”</i></p> |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|